

ԿՈՄԻՔՍՆԵՐԻ ՍՏԵՂԾՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՐԱՆ

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Մենք վստահ ենք, որ փորձարկությունը (Էքսպերիմենտ) գեղարվեստական որևէ ուղղություն բացահայտելու լավագույն միջոցն է: Գործնական աշխատանքը հնարավորություն է տալիս բացահայտելու տվյալ ստեղծագործական ուղղությունը և հետաքրքրությունն է առաջացնում ընթերցանության նկատմամբ: Եվ, ի վերջո, յուրաքանչյուր ոք կարող է գրել և նկարել՝ իր սեփական ոճով և իր կարողություններին համապատասխան:

Կոմիքսների (և/կամ մանգայի) ընթերցանությունը շարունակում է մեծ տարածում ունենալ դեռահասների շրջանում և հաճախ կարևոր տեղ է զբաղեցնում կրտսեր տարիքի երեխաների ուսումնառության գործընթացում:

Կոմիքսների ստեղծման աշխատարանին մասնակցելով՝ կարելի է հանդիպել հեղինակի հետ, ծանոթանալ նրա ստեղծագործական աշխարհին և տարիքին համապատասխան վարժությունների ու ցուցումների միջոցով ավելի լավ ճանաչել այն:

Կոմիքսների ստեղծման աշխատարանները մասնակիցներին նաև հնարավորություն են տալիս իրենց ստեղծած աշխատանքները տուն տանելու: Հետագայում նրանք կարող են իրենց աշխատանքներով կիսվել ընտանիքի անդամների և ընկերների հետ: Աշխատարանի ընթացքում մասնակիցները նաև աշխատում են կերպարների, կարճ պատմությունների և երկխոսությունների ստեղծման վրա:

Նպատակները.

- Ստեղծել կերպարներ և շատ կարճ պատմություն
- Նկարել (նույնիսկ եթե կարծում եք, որ նկարել չեք կարող)
- Հնարավորության դեպքում հանդիպել հեղինակի հետ և զրուցել նրա աշխատանքների մասին

Ո՞րն համար

- 6 տարեկան և բարձր տարիքի սովորողների համար (դպրոց, քոլեջ, ավագ դպրոց)
- Երեխաների համար դպրոցից դուրս (6 տարեկան և բարձր տարիքի)

Որտե՞ղ

- Դասարանում
- Գրադարանում
- Գրախանութում

Ո՞վ կարող է կազմակերպել/պատվիրել

- Դպրոցի ուսուցիչը
- Գրադարանավարը
- Գրավաճառը

Ո՞ր մասնակցությամբ

- Կոմիքսների հեղինակի (հնարավորության դեպքում և եթե դասարանի բյուջեն թույլ է տալիս, կարելի է հեղինակի համար հոնորար նախատեսել):
- Աշխատարանը կարող է վարել նաև ուսուցիչը կամ գրադարանավարը, սակայն նախընտրելի է օգտվել հեղինակի մասնագիտական փորձից:

Տևողությունը

- 2 կամ 3 ժամ

Մասնակիցների թիվը

- Նախընտրելի է առավելագույնը 15–18 մասնակից

Նշումներ

Կարևոր է հիշել, որ այս աշխատարանին մասնակցելու համար նախնական նկարչական հմտություններ չեն պահանջվում: Աշխատարանի թեման և նպատակը կարող են հարմարեցվել մասնակիցների տարիքային խմբին:

ԱՇԽԱՏԱՐԱՆԻ ՆՅՈՒԹԵՐԸ ԵՎ ԹԵՄԱՆԵՐԸ

1. ՆՅՈՒԹԵՐԸ`

- Թղթեր (կարող եք նախապես պատրաստել կոմիքսային վանդակներով տպագրված թերթեր (waffle irons) կամ երեք կադրերից բաղկացած վանդակներ), գունավոր մատիտներ, քանոններ, ռետիններ:
- Ցուցումները գրի առնելու և մի քանի էսքիզներ պատրաստելու համար անհրաժեշտ է նաև ֆլիպչարտ կամ գրատախտակ:

2. ԹԵՄԱՆԵՐԸ`

Այս աշխատարանը կարող է հնարավորություն տալ արտահայտվելու մեր օրերում արդիական և Եվրոպական միության նախագծի առանցքում գտնվող կարևոր թեմաների շուրջ`

- համակեցություն` ստեղծել կոմիքսներ համատեղ ապրող մարդկանց մասին` անկախ

Նրանց միջև առկա տարբերություններից: Ինչպես նաև կոմիքսներ, որոնց սյուժեում առանցքային տեղ է զբաղեցնում ընկերությունը:

■ Էկոլոգիա՝ ստեղծել կոմիքսներ գլոբալ տաքացման, վայրի բնության, ինչպես նաև բնությունն ու շրջակա միջավայրը պաշտպանող կերպարների մասին:

■ առողջություն՝ ստեղծելով կոմիքսներ որոշակի ռիսկերի կանխարգելման մասին, որոնք, օրինակ, կապված են անառողջ սննդի, Էկրանների չափից ավելի օգտագործման կամ սպորտով զբաղվելու հետ:

ՍԵՍԻԱՅԻ ԸՆԹԱՑՔԸ

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Եթե աշխատարանը վարում է մասնագետը (հեղինակ), հետաքրքիր կլինի հանդիպումը սկսել Նրա ստեղծագործական գործունեության վերաբերյալ հարցուպատասխանով: Այդպիսով մասնակիցները հնարավորություն կունենան ավելի լավ ճանաչելու այն անձին, որի հետ պատրաստվում են աշխատել և հետաքրքիր ժամանակ անցկացնել:

Հնարավոր հարցերի օրինակներ՝

- Ի՞նչ մասնագիտական պատրաստվածություն եք անցել կոմիքսների հեղինակ դառնալու համար:
- Ինչպե՞ս եք իմացել այս մասնագիտության մասին:
- Ինչպե՞ս եք ընտրում այն պատմությունները, որոնց մասին գրում եք:
- Որտեղի՞ց եք ոգեշնչվում:
- Ինչպե՞ս եք գտել Ձեր ուրույն «ոճը»:
- Դժվա՞ր է արդյոք տպագրվել և սեփական ստեղծագործական աշխատանքով ապրուստ վաստակել:

Եթե անիմատորը տվյալ ոլորտի մասնագետ չէ, սեսիան կարելի է սկսել դպրոցի գրադարանում, հանրային գրադարանում կամ գրախանութում առկա կոմիքսների ներկայացմամբ: Այդ գրքերը կարող են ընտրվել նաև որևէ կոնկրետ թեմային համապատասխան (ընկերություն, Էկոլոգիա, առողջություն):

Եթե մասնակիցները ծանոթ չեն կոմիքսներին, Նրանց կարելի է ներկայացնել որոշ հեղինակների ստեղծագործություններ: Ստորև ընտրված ստեղծագործությունները մասնավորապես անդրադառնում են ընկերության թեմային՝

- *Les Sisters* by William Maury and Christophe Cazenove (6 տ +)
- *Ariol* by Emmanuel Guibert (6 տ +)
- *Asterix et Obelix* by Uderzo (6 տ +)
- *Chien pourri* by Colas Gutman and Marc Boutavant (8 տ +)
- *Snoopy and Peanuts* by Charles M. Schulz (9 տ +)
- *Mia & co* by Vanyda (11 տ +)

2. ՍՅԵՆԱՐԱՅԻՆ ՑՈՒՑՈՒՄՆԵՐ.

Աշխատարանը վարողը (հեղինակ, ուսուցիչ կամ գրադարանավար) կարող է մասնակիցներին առաջարկել կոնկրետ թեմա և տալ որոշակի սցենարային ցուցումներ:

Ընկերության թեմայով սցենարներ`

Մասնակիցներին կարելի է առաջարկել գրել ընկերության թեմայով որևէ տեսարան` ներառելով վերևում նշված կոմիքսների կերպարներին: Օրինակ`

- *Հիմք ընդունելով Ariol-ի կամ Les Sisters-ի աշխարհն ու կերպարները` ստեղծել դպրոցում տեղի ունեցող մեկ այլ իրավիճակ:*
- Ստեղծել նոր կերպար, որը կարող է ընդգրկվել Ariol-ի կամ Les Sisters-ի ընկերների խմբում:
- Աշխատել կոմիքսի որևէ էջի շարունակության վրա (առանց հաջորդ էջերին ծանոթ լինելու) կամ շարունակել ամբողջ կոմիքսը` մասնակիցներին առաջարկելով գրել մի քանի ընկեր-կերպարների մասնակցությամբ տեսարան:

«Բախտի անիվ» սցենար`

Աշխատարանն ավելի զվարճալի դարձնելու համար մասնակիցներին կարելի է առաջարկել «Բախտի անիվ» միջոցով ընտրել իրենց սցենարի մանրամասները:

Ստորև ներկայացված են յուրաքանչյուր հարցի համար ընտրության մի քանի տարբերակներ`

- **Ժանրը`**
կատակերգություն, ողբերգություն, ֆանտաստիկա, ֆենթեզի, սիրավեպ, պատմական. . .
- **գլխավոր կերպարը`**
երեխա, մեծահասակ, կենդանի, ռոբոտ, բույս/ծառ, առարկա. . .
- **գործողության վայրը`**
անտառ, տուն, դպրոց, փողոց, լողափ. . .
- **դեպքը`**
Ընկնել, հանդիպել մեկ այլ կերպարի, «առնչվել» որևէ առարկայի հետ . . .
- **գույների վերաբերյալ ցուցումներ`**
Զօգտագործել որևէ գույն, օգտագործել կարմիր, կանաչ, դեղին, կապույտ գույներ. . .
- **երկխոսության ցուցումներ`**
Առանց երկխոսության, կարող է խոսել միայն մեկ կերպար, կարող են խոսել մի քանի կերպարներ. . .

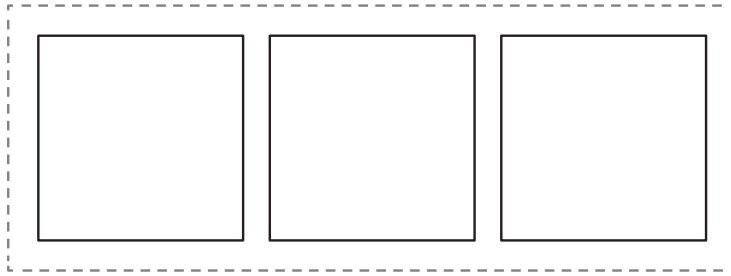
Փորձը ցույց է տալիս, որ նման աշխատարանների մասնակիցները սիրում են աշխատել որոշակի ցուցումներով և սահմանափակումներով, քանի որ այդպես կարող են ավելի հեշտ կենտրոնանալ սցենարի ստեղծման և զարգացման վրա:

3. ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԱՅԻՆ ՑՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

Սկզբում աշխատարանը վարողը կարող է գրատախտակին նկարել շատ պարզ կերպար` «փայտիկ-մարդուկի» տեսքով` բոլորին ցույց տալու համար, որ յուրաքանչյուր ոք կարող է կերպար նկարել: Այս առաջին քայլը կարելի է առաջարկել ցանկացած տարիքային խմբի:

Այնուհետև աշխատարանը վարողը բացատրում է աշխատարանի նպատակը: Մասնակիցներին կարելի է առաջարկել աշխատել կոմիքսային կադրերի տարբեր ձևաչափերով`

■ Երեք կադրից բաղկացած վանդակներով

Այս ձևաչափը հարմար է որպես կոմիքսների ստեղծման ներածություն, քանի որ հնարավորություն է տալիս աշխատել կարճ իրավիճակի շուրջ: Առաջին կադրում կերպարը ներկայացվում է որևէ միջավայրում: Երկրորդ կադրում տեղի է ունենում որևէ «դեպք» կամ զավեշտալի իրավիճակ: Երրորդ և վերջին կադրով ավարտվում է այդ փոքրիկ պատմությունը:

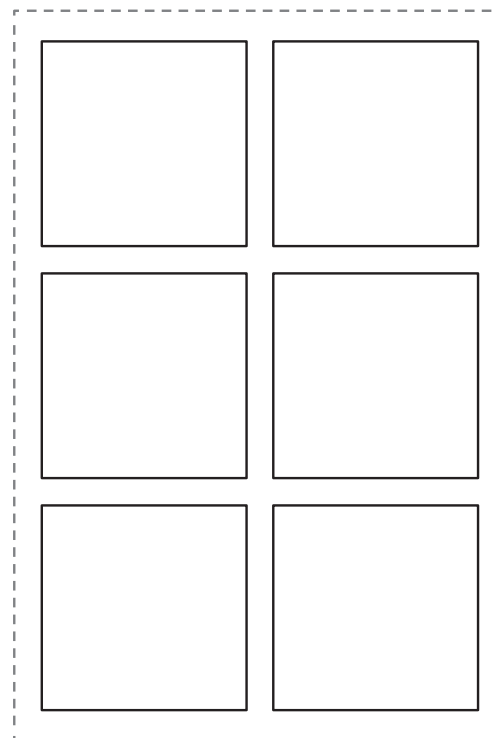
Աշխատարանի առաջին մասը կարելի է հատկացնել երեք կադրից բաղկացած կոմիքսի ստեղծմանը, որպեսզի մասնակիցներն ավելի վստահ զգան և սովորեն իրենց մտքերը հակիրճ արտահայտել:

■ Վեց կադրից բաղկացած «վանդակավոր» էջ

Վեց կադրից բաղկացած էջի վրա աշխատելը (կադրերը կարող են լինել մի փոքր ավելի կամ պակաս՝ ըստ մասնակիցների ցանկության) հնարավորություն է տալիս ավելի մանրամասն զարգացնել պատմությունը (ավելացնելով երկխոսություններ, նոր դեպք կամ զավեշտալի իրավիճակ):

■ exquisite cadaver (համատեղ աշխատանք)

Աշխատարանի ընթացքում որևէ պահի կարելի է անցնել նաև exquisite cadaver մեթոդով կոմիքսի ստեղծմանը: Մասնակիցների համատեղ աշխատանքն ապահովելու համար նրանցից մեկը պատմությունը սկսում է առաջին կադրում, մյուսը շարունակում է հաջորդ կադրում, և այդպես շարունակ:

4. ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ

Յուրաքանչյուր մասնակից կարող է խմբի մյուս անդամներին ներկայացնել իր աշխատանքը և բացատրել իր ստեղծագործական ընտրությունները: Եթե ժամանակը թույլ է տալիս, աշխատարանի ընթացքում կամ դրանից հետո կազմակերպիչները կարող են սկանավորել աշխատանքները՝ բոլոր նկարներից ժողովածու կազմելու և

այն տպագրելու համար:

Կարելի է նաև ցուցահանդես կազմակերպել, որպեսզի ծնողներն ու ընկերները կարողանան տեսնել և գնահատել աշխատարանի ընթացքում ստեղծված աշխատանքները: Ցուցահանդեսը կարող է անցկացվել դպրոցում, գրադարանում կամ գրախանութում: Ցուցահանդեսին կարելի է հրավիրել կոմիքսների հեղինակի, իսկ ժյուրին կարող է ընտրել առավել հավանած աշխատանքները և դրանց հեղինակներին նվերներ (գրքեր) հանձնել:

Բոնուս

Եթե ժամանակը թույլ է տալիս, մասնակիցներին կարելի է առաջարկել ստեղծել նաև իրենց անհատական ստորագրությունը: Կոմիքսների հեղինակները սովորաբար ունենում են իրենց ուրույն և ստեղծագործական ստորագրությունը, որը կարելի է տեսնել նրանց պատմությունների վերջում: Երբեմն ստորագրության որևէ տառ երկարացվում կամ ոճավորվում է կամ համադրվում փոքրիկ նկարի հետ: Օրինակ՝ «i» տառի վրայի կետը կարելի է դարձնել սրտիկ կամ փոքրիկ ծաղիկ, իսկ «y»-ի նման տառի ստորին հատվածը երկարացնել՝ դարձնելով զարդանախշային գիծ:

Սա կարող է վերածվել դասարանի հետ կարճ քննարկման և ստեղծագործական առաջադրանքի: Մասնակիցները կարող են դիտել տարբեր արվեստագետների, այդ թվում՝ կոմիքսների հեղինակների ստորագրությունների օրինակներ, ապա ստեղծել իրենց անհատական ստորագրությունը: Վերջում նրանք կարող են իրենց ստեղծած նոր ստորագրությամբ ստորագրել իրենց կոմիքսները կամ իյուլստրացիաները:

